

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHaja v pondeljek, sredo in petek.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$2.30 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 Posamezna številka - 5c

Ven pisma, dopisi in denar naj se pošljijo na: "Clevelandsko Ameriko",
6119 St. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Rund by 25.000 Slovenians (Kvainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE GUY PRINCETON 189
Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 23. Friday Febr. 25. 1916.

Svoboda govora in javnih shodov.

Čudno je človeško življenje. Imamo med seboj izobražene, izučene, marljive ljudi, ki ne morejo razumeti najbolj enostavnih stvari, ki ne poznavajo najbolj enostavnih pravil spodbne družbe in kretanja v javnem življenju.

Pri nas se je to dejstvo že večkrat izkazalo. Imamo v naši sredini gotovo vrsto ljudij, kjer prevladujejo tako zmešani pojmi, da se človek prijemlje za lase, ko pomisli, da vsa sredstva kulture niso mogla delovati na te ljudi, da se jim očitijo možgani in zviša duševna razvito.

In te ljudi dobite pogosto na naših javnih shodih, dasi jih mihče ni zval niti škal. Oni prihajajo, da se usilijo, pa naj bo to ljudem prav ali ne. In taki ljudje, v svoji duševni omejenosti, ali morda vpadbeni s svojo skrajno drznostjo se prikazujejo narodu kot nekak propovedniki ali apostelji svobode narodnih sestankov in svobode govora. In kadar se jih udari po prsih radi njih preveznosti, tedaj se proglosijo za mučenike. Pusti naivci siromašnega duha!

Kaj je svoboda govora?

Ustava Zjedninih držav med drugimi doslovno pravi tako: "Kongres ne sme narediti nobenih postav, s katerimi bi se kršila svoboda govora, časopisa ali pravica naroda, da se svobodno zbirajo. Torej temeljni zakoni te dežele nam jamčijo svoboda govora, časopisa in zborovanja. Mi vse imamo pravico, da se zbiramo in na svojih sestankih izražamo svoje misli in nazore, najbolj v verskem, narodnem, duševnem, kulturnem ali političnem oziru. Zbiramo se in zborujemo, kadar vemo, da je najbolje za nas."

Razume se seveda, da nihče nima pravice, da krajsa to svobodo drugemu. Če tega ne more narediti kongres, ima toliko manj pravice kak posameznik.

Kako se ruši svoboda govora?
Toda če nam zvezine postave dovoljujejo neomejeno svobodo govora, zbiranja in časopisa, tedaj ne smemo misliti, da nam je dovoljena vsaka bendarija in nesmisel. Ne smemo misliti, da na podlagi teh postav lahko delamo vsakovrstne zločine in se skrijemo po tem za postave. Gorej omenjena postava ni za to narejena, da skriva zločine, ki so narejene proti kriminalu, javnemu miru in redu. In docim postava garantiira svobodo, s tem časom tudi naklada kazni, ki se pregradi proti tej svobodi. Mi imamo pravimo, da se zbiramo. Nobenega policijskega dovoljenja ni treba, da sklicemo politično ali kako drugo zborovanje. Toda če kdo sklicuje kako zborovanje, tedaj slušatelji zoper nimajo pravice, da na zborovanju kričijo, ali da zborovanje skušajo razpristi. Če bi se to moglo marediti, tedaj zoper ne bi bilo svobode govora in zborovanja. Kajti enostavno pridejo na shod lahko protivnik in shod razbijajo. Ali je to svoboda govora in sestankov? Ne, kajti to je svoboda sile, svoboda močnejšega, z eno besedo, to je svoboda, kadar jo vodijo tirani, pa ne demokrat.

ska svoboda, svoboda naroda.

Im ravno raditega, ker temeljne postave naše dežele, oziroma ustava, jamčijo vsakomur svobodo govora, ravno raditega postava zabranjuje vsakomur, da bi kršil to svobodo. Če tege ne bi bilo, tedaj bi ne imeli niti sestankov, ker kakor smo rečeli, tedaj bi vladala le svoboda sile. Toda baš to je, cesar gotova vrsta ljudij ne želi. Nekateri pač menijo, da je vsakemu dovoljeno priti na javno zborovanje in mapadati tam svojega bližnjega s krikom, psovskami, itd.

Kazenski zakon izrečno navaja razne pregreške proti svobodi govora, in kdor se proti tem pregreški, občuti posledice te postave. Zato pa, ako pride kdo na zborovanje, da s silo razbijajo isto, tedaj bo občutil grčnost postave radi kršenja javnega miru in reda.

Javni zbor in debata.

Nekateri tudi ne vedo razlike med javnim zborovanjem in javno debato. Javno zborovanje sestoji v tem, da gotova vrsta ljudij ali poedinec, sklicejo zborovanje ob gotovem času in na gotovem mestu in je pristop vsakomur dovoljen kdor želi priti. Na taka zborovanja se ne smete nikomur prepričati vstopa. Toda navzoči ljudje nimajo nobene pravice, da se vimešavajo s hrapnostjo ali zbadanjem na one, ki so zborovanja sklicali. Sklicatelji shodi imajo popolno pravico, da vodijo zborovanje in gorovijo kakor oni želijo. Oni so sklicali tako zborovanje, da izrazijo svoje misli in mnenje. Injim je to po postavah zajamčeno, in oni, ki jim to skušajo prepričati, kršijo postave te dežele. Človek, ki mu ne ugaja, kar se govori na shodi, ima prosto voljo, da vsak čas odide, toda tak človek nima nobene pravice, da se raditega, ker se z govornikom ne strinja, govornika moti v govoru ali celo skuša zborovanje razbiti. Publike, ki pride na tak zborovanje, ima pravico pristopa in poslušanja, ne pa pravice zbabljavanja. Kdor se ne strinja s tem, ima popolno pravico, da skliče drug sestanek in na tem sestanku povede svoje misli in naziranja. In ravno v tem obstoji svoboda govora in zborovanja. Nihčenima na javnih shodih pravice zahtevati, da mora dobiti besedo. To je odvisno od onih, ki so shod sklicali. Če bi imel pa vsakod pravico, tedaj bi se na shodih napadal, ne pa debatiralo. Kakšna zborovanja bi bila to, če ima na shodu vseh tisoč ljudij besedo? Modrijan govor je sličen onemu kateremu so sklicali ljudje enakega mišljenja in naziranja.

Dve vrsti javnih debat.

Zborovanje se priredi, na katerem govorijo samo poklicani govorniki ali debatirajo. Na takih zborovanjih vsak govornik pove svoje mnenje o gotovi stvari, ker so za to poklicani. Ostali navzoči nimajo pravice debatirati. Taki zbor je sličen onemu kateremu so sklicali ljudje enakega mišljenja in naziranja.

Druga vrsta zborovanj je, da na shodi eden govornik pojasti svoje mnenje in potem pozove škogarkoli izmed navzočih, da mu oporeča. Tedaj ima vsakod pravico, da vprašuje govornika ali da s svojim govorom pobije predgovornika. To da pomniti morate, da se ne smeti oddaljiti od stvari, o kateri se razpravlja, in da mora človek biti vedno dostenjen pri vseh govorih.

Ker se vrši več shodov in zborovanj po naših našeljih, zato menimo, da je prav, da smo razjasnili nekaj pravil za taka zborovanja. Zeleti je, da si jih vsakdo zapomni.

70.000 slepih.

Citali smo pred kratkim novice v časopisih, da je neki vojni dopisnik posest taborišče avstro-oogrške armade ob soški fronti, in ta dopisnik je pronašel, da je na tem vojnišču polnomna ali deloma oslepelo 70.000 vojakov avstrijske armade. Oslepeli so od zdrobcev kamenja v katerega neprestano udarajo šrapneli ter ga hudo razbijajo in zdrobci leta na vse strani in posebno v oči vojakov, ki so tam v jarkih, in ki radi tega oslepijo.

Iz drugih vesti nam je zoper poznano, da izmed vseh ranjencev na laškem bojišču, je največ Jugoslovanov, namreč Hrvatov in Slovencev, skor dve tretini vseh. Na podlagi teh poročil lahko sklepamo, da je največ naših ljudij oslepelo na laškem bojišču. Ako upoštevamo, da so na laško fronto poslali naše ljudi v starosti od 17 do 50 let, in da ob času, ko se je pričela vojska z Italijo, ni bilo že skoro nobene redne avstrijske armade, kajti redna armada je poginila na srbskem in ruskom bojišču, in da je avstrijska vlada poslala na laško fronto one naše ljudi, ki niso bili nikdar vojaki, pa so se sele kakih šest tednov vežbali

in kljub vsemu temu pa se predno so odseli na bojišče, tedaj pridejo do prepričanja, da so naši slovenski vrli, mladieni, naši hrvaški hrabri fanfante in starci, posebno oženjeni starejši možje, očetje, starejši učitelji, trgovci in uradniki, ki so večinoma oslepeli. Sedaj sele sprevidijo strahoto, ki vlaže v tem bojišču, ko se spominimo, da je na desetisoč naših rodbinskih očetov, naše mladine na bojišču oslepelo in niso več za nobeno rabo. Kaj ti hčete slep mladenci, slep star družinski oče, kako bo prislužil otrokom kruhu, kako se bo slepec v življenju boril za obstanek, to je vprašanje, ob katerem nam krvavi srce.

Dosedaj so ti ljudje za svoje žrtve dobili samo nekoliko pojavne od poveljujočih generalov in načesar drugozega. V Istri je ostalo vse, kakor je bilo, naš narod ni bil nobenega olajšanja, ne v gospodarskem, političnem ali narodnem oziru, da ne govorimo o novih pravicah! Na Reki še nadalje pašujejo počitljajčeme oblasti in mažurški uradniki ter gospoda, kljub temu, da sama avstrijska vlada priznava, da Hrvatje in Slovenci najbolj besno more sovražnika izmed vseh drugih narodov. V Dalmaciji so vsi občinski uradni razpuščeni, toda niso pa razpuščena občina Zader, kjer je laška uprava, in zaderški župan, rodom Italijan, je imel še toliko drznosti, da je odbil poziv na zavaro, katero so priredili Hrvatje v proslavo Franc Josipa, in sicer samo raznino 3 domačini, za egiptovsko očeno boleznen z vojakom.

Na vozlu umrl 57letni posetnik Ivan Planinšek iz Račne, občina Trebljevo, se je peljal iz Litije sam domov v kolesiju. Slabo mu je bilo že, ko je sel od doma. Na vozlu se je vlegel in umrl. Na nekem ovinku je padel voz, ki ga je vleklo konj brez vodnika, na hrib, voz se je nagnil in truplo je padlo z voza; našli so je drugo jutro.

Nad polovico Ciril-Metodovih podružnic spi. Leto 1914. je bilo v drugi polovici že vojno leto, vendar so zbrali Ciril-Metodove podružnice še znatno sveto 57.061 K. Lani t. je v letu 1915, pa so prisperville vse podružnice glavni družbi samo 16.445 K, torej za 40.616 K manj kot prejšnje leto. Nad polovico podružnic je lajni sploh spalo, da niso poslate naških prispevkov. Takih malobičnih podružnic je bilo na Kranjskem 60 izmed 100, na Štajerskem 53 izmed 93, na Koruškem 7 izmed 8, na Goruškem 28 izmed 48, v Trstu 7 izmed 19. Značilno merilo za narodno zavednost in požrtvovljnost je dejstvo, da je bilo najmanj spečih podružnic na Primorskem, ki je bojno ozemlje in deloma celo zasedeno po svrugu. V ostalih deželah pa niso speči podružnice morda le na deželi, temveč največ v trighih in mestih, kjer bi moralo naše občinstvo biti vendar za-

vojsko nisledeno, da Italija vidi vojno z Avstrijo, toda ne z Nemčijo. Ko bo sklenjen mir, bo Nemčija že skrbela, da se Italijanom ničesar ne zgodi. In rop slovenskih in hrvatskih podružnih, ob našem primorju bi bila nagrada Slovencem in Hrvatom za njih strasne žrtve v tej vojni. In ti tisoči naših slepih siromakov, tem bodejo dali orgecke v usta in beraciti naj gredo po svoji žalostni zemlji, kazajoč pri tem kako siromasno medujico, katera edina jima bo ostala kot priča groznih žrtv marodnega klanja.

Kam naj se obrne, ta oslepeli narod? Kajčna usoda čaka tisoče naših slovenskih slepcov, ki so tako blazno drveli v smrt za cesarja? Ali ni več del našega naroda na ta ali na drugi način oslepel? In kaj hočejo poznaje ti slepcii, kadar bi se hoteli spuntati proti jarmu radi silev avstrijskih tiranj, kaj naj pomagajo ti slepcii? Slepči bodo le zbrali med seboj lepo svoto za tržaško šolstvo. Koliko more doseči vesteški odbor, pokazala je podružnica na Premu, kjer prebivalstvo pač ni premožno, vendar je nabrala marljiva Blagajnica skoraj 200 kron. Istotako neumorno so sodelovali podružnice v Dolu pri Hrastniku, pri Sv. Marijeti in Ptuju, v Rogaski dolini, v Dornbergu in pri Sv. Luciji pri Tolminu. In v mestih in trighih bi se ne morelo vsaj toliko doseči? Naj bi se zamojeno v tekočem letu popravilo in nadomestilo!

Plača z vojakom poklicanega občinskega tajnika. Občinski tajnik nekega mesteca na Českem je imel službeno pogodbo, po kateri se mu mora izplačati njegova plača mesečno. Občinski tajnik je bil poklican k vojaku in občina mu je njegovo plačo za čas vojaškega službovanja znižala. Toda občinski tajnik je tožil, da se mu mora dajati tudi kadar služi pri vojakih, celo plačo, ter je s tožbo pri najvišjem sodišču tudi zmagal. Sodišče je izreklo, da gre občinskemu tajniku polna plača, ker češki deželnki zakon niso določili, da bi se mu smela v času sluhovanju pri vojakih zmanjšati plača.

In kljub vsemu temu pa se dobije še tuščaj, v svobodni Ameriki, ljudje, ki so veseli, ker so slepi, in da je strupenih kač, ki pomagajo narod slepiti. Zato pa je treba, da oni, ki imajo še zdrave oči, pripeljejo te slepe na pravo pot, da jim potegnjejo mreno izpred oči, in sicer z lepa ali zgreda, kajti sicer bo prapadel ves narod.

Iz stare domovine.

V Sežani je umrla gosp. Marjeta vdova Bekar (Franckina), v starosti 76 let.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 26. dec. do 1. januarja se je rodilo v Ljubljani 12 otrok, 2 sta bila mrtvorojena, umrlo je 28 oseb, med njimi 18 domačinov. Umrli so za vratico 1, za jetiko 3 in vsled mrtvoudu 3. Razen zgoraj omenjenih je še umrlo 10 vojakov za legarjem in 1 vojak za kolero. Za infekcijskimi boleznjimi so oboleli: za kožami in tujec in 4 vojaki, za tifuzom in tujec in 87 vojakov.

Na vozlu umrl 57letni posetnik Ivan Planinšek iz Račne, občina Trebljevo, se je peljal iz Litije sam domov v kolesiju. Slabo mu je bilo že, ko je sel od doma. Na vozlu se je vlegel in umrl. Na nekem ovinku je padel voz, ki ga je vleklo konj brez vodnika, na hrib, voz se je nagnil in truplo je padlo z voza; našli so je drugo jutro.

Nad polovico Ciril-Metodovih podružnic spi. Leto 1914. je bilo v drugi polovici že vojno leto, vendar so zbrali Ciril-Metodove podružnice še znatno sveto 57.061 K. Lani t. je v letu 1915, pa so prisperville vse podružnice glavni družbi samo 16.445 K, torej za 40.616 K manj kot prejšnje leto. Nad polovico podružnic je lajni sploh spalo, da niso poslate naških prispevkov. Takih malobičnih podružnic je bilo na Kranjskem 60 izmed 100, na Štajerskem 53 izmed 93, na Koruškem 7 izmed 8, na Goruškem 28 izmed 48, v Trstu 7 izmed 19. Značilno merilo za narodno zavednost in požrtvovljnost je dejstvo, da je bilo najmanj spečih podružnic na Primorskem, ki je bojno ozemlje in deloma celo zasedeno po svrugu. V ostalih deželah pa niso speči podružnice morda le na deželi, temveč največ v trighih in mestih, kjer bi moralo naše občinstvo biti vendar za-

dostno prožeto o potrebi in v znotrjnji naši obrambene šolske družbe. Pravni so izgovori, da so bili glavni funkcionarji iz podružnih odborov poščicanici pod orožje. Povsed je ostal se doma kateri odbornik, ali so doma vsaj odbornice. Blagajnik, ki odide z doma, ne pojmi svoje odgovornosti. Tudi izgovarjati se na bedo in na vsestransko drugo zbiranje ne drži. Primorske rojake so vse brdkosti zadele v dvojni meri, vendar niso pozabili na najpotrebenjšo narodno napravo. Celoten begunci so zbrali med seboj lepo svoto za tržaško šolstvo. Koliko more doseči vesteški odbor, pokazala je podružnica na Premu, kjer prebivalstvo pač ni premožno, vendar je nabrala marljiva Blagajnica skoraj 200 kron. Istotako neumorno so sodelovali podružnice v Dolu pri Hrastniku, pri Sv. Marijeti in Ptuju, v Rogaski dolini, v Dornbergu in pri Sv. Luciji pri Tolminu. In v mestih in trighih bi se ne morelo vsaj toliko doseči? Naj bi se zamojeno v tekočem letu popravilo in nadomestilo!

Plača z vojakom poklicanega občinskega tajnika. Občinski tajnik nekega mesteca na Českem je imel službeno pogodbo, po kateri se mu mora izplačati njegova plača mesečno. Občinski tajnik je bil poklican k vojaku in občina mu je njegovo plačo za čas vojaškega službovanja znižala. Toda občinski tajnik je tožil, da se mu mora dajati tudi kadar služi pri vojakih, celo plačo, ter je s tožbo pri najvišjem sodišču tudi zmagal. Sodišče je izreklo, da gre občinskemu tajniku polna plača, ker češki deželnki zakon niso določili, da bi se mu smela v času sluhovanju pri vojakih zmanjšati plača.

Posebna prilika se

Slovenska Dobrodelna Zveza.

(SLOVENIAN MUTUAL BENEFIT ASSN.)

Ustanovljena 13. nov.
1910.
v državi Ohio

Ustanovljena 13. marca
1914.
v državi Ohio

Sedež: CLEVELAND, OHIO

VRHOVNI URADNIKI:

PREDSEDNIK: JOHN GORNICK, 6105 ST. CLAIR AVENUE.
PODPREDSEDNIK: PRIMOZ KOGOJ, 3904 ST. CLAIR AVE.
TAJNIK: FRANK HUDOVERNIK, 1052 EAST 62nd ST.
BLAGAČNIK: JERNEJ KNAUS, 1062 EAST 62nd STREET.
VRH. ZDRAVNIK: J. M. SELISKAR, 6127 ST. CLAIR AVE.

ODROGNIKI:

Frank M. JAKAČ, 1203 Norwood Rd. Jos. RUSS, 6712 Bonita ave.
Frank ZORIC, 5909 Prosser ave. Frank CERNIK, 6033 St. Clair ave.
Anton GRDINA, 6127 St. Clair ave. Ignac SMUK, 1065 Addison Rd.
Anton OSTER, 1153 E. 61st St.

Sebe vrhovnega odbora se vratio vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9.30 dopoldne v pisarni vrhovnega urada.

Pisarna vrhovnega urada 1052 E. 62nd St. drugo nadstropje, zadasj. Cuyahoga Telefon Princeton 1-2761.

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega tajnika.

Zvezino gledalo: "CLEVELANDSKA AMERIKA"

VOJNO POSVETOVANJE PRI JOFFRU.

"Figaro" popisuje sestanek vojskodaj v mali vasi, v Jofrovem glavnem stanu. Tukaj so spravljeni Zvavi, ki so morali v tej vojski že toliko strašnih žrtv doprnesti. Koliko njihovih tovaršev je moralno pasti, za vsak junaški križeč, ki ga nosi na prsih marsikateri od preostalih. Postavili so se na obeh straneh senčnega drevočeda. Njihov mladi, živahnji, zagoreli polkovnik, katerega oči se veselo bliskajo za načiniki je poveljeval: Pozor! Prezentirajte puško! in že stojte ravno in nepremično kakor stebri. Najravnejši, najponosnejši je praporščak; mlad, visokorasel, močan; častna legija, vojni križeč in drugi častni znaki iz Maroka in Tunisa. Bradiči tambormajor gleda z bleščicimi očmi na svoje podložne, zamahne s svojo z bakrom okrašeno palico in takoj se odda signal v takojšnjem miru. Oficirji stote s potegnjeni sablami kakor vlete sohe. Zvavi imajo življenje le še v očeh. Praporščak naprej svoje roke, da drži v vetrju plapolajočo zastavo ravno. Nekdo prihaja iz vrata, stopa počasi skozi omrežena vrata, roko ob čepici in tudi obstane tihu. To je on, to je vodja, to je Joffre. Počasi gre mimo obeh vrat, upre svoje oči v oči vsakega Zvava. Sedaj je pri zastavi. Pozdravi resno, pogleda lepega praporščaka, ki ne trene z obrvimi, potem obstane njegov pogled na štirih ruskih oficirjev, ki jim hoče izvočiti neko odlikovanje.

Pričakovani gostje, ki jim Francoska izkazuje čast, da jih pozdravlja po svojih krasnih Zvavih, prihajajo počagoma. Tu je najprej general Willemans, generalštabni načelnik hrabre armade kralja Alberta; potem sin nesrečne Srbije, atletski polkovnik Stepanović. Potem prihaja general Žilinski, raven in eleganten, roke v žepih svojega pepelnatega plasti z nazaj zavijanim ovratnikom, s prijetnimi potezami okoli ust. Tisti mali, strogi in kakor robati mož, katerega pogled je skrit za velikansko kapo, ki ima bele mustače in oblicje, v barvi podobno zemlji, je general Porro, ki ravnotako pozdravlja, kakor bi hotel groziti. Joffre, gospodar, gre od drugega do drugega, stresa roko, predstavlja, njegov obmanjanje je veselo. Na njegovu mige odlična družba v njegovo stanovanje, in Zvavi se morejo zopet ganiti.

Enega ni pri sprejemu, ki pride pozneje. Od konca drevoreda prihaja majhen možiček, širok, rdečkast, z ledenskim pogledom in trdimi potezami, katerega bele mustače so na obeh koncih navzdol upognjene. To je French. Gre počasi. Ko pride pred francosko zastavo, obstoji, se nahalno zasutce na pravo, pozdravi svečano in ogleduje nato postavljeni četo kakor prej Joffre. Ko pride pred vrata, stopi gologlav ven Joffre, ki mu je bil naznanjen prihod tovarisa. Stari maršal pomislja za trenutek, Joffre pa mu migne: Le mirno nadaljuj.

The Cleveland
Trust Company
46 SAVINGS BANK

POZOR!

Zastopnik za "Clevelandsko Ameriko" v Leadville, Colorado je naš rojak Mr. Anton Prijatelj, katerega priporočamo rojakom za pobiranje naročnine.

Uprava "Clev. Amerike".

V STARU KRAJU.

Ker je pot za odpokljiljanje raznega blaga za staru kraju odprta, se cenjenim rojakom nudí prilika, da pošljete svojim dragim blagom in obuvali. Imamo še veliko zalogu možičkih, ženskih in otročjih čevljiev, (nameščavamo trgovino z obuvali popolnoma opustiti) katere dobite še po istih cenah, kakor na naši zadnji razprodaji. Se priporočamo. (26)

TOMŠIC IN STAMPFEL,
6129 St. Clair ave.

Tako dobijo dobro službo dekle pri gospodinjstvu. Jos Nosse, 1226 E. 55th St. (28)

DELO!

Tako dobijo delo dekleta 18 let stara ali več v tovarni pri strojih, po \$1.50 na dan. Pridite pripravljeni na delo. Lake Erie Iron Co. 915 E. 63rd St. Steven, no od St. Clair ave. (32)

Dva krojaška pomočnika dobita tako stalno delo z dobro plačo. G. Perusek, 3549 E. 81. cesta.

POZOR ROJAKI!

Držite se gesla Svoji k svojim! Vsem cenjenim rojakom naznam, da sem prevzel znani salon in hotel "Gilbreath" na 604 E. 152nd St. Collinwood.

Tu imam vsak dan sveže pivo, domače vino najboljše vrste, fino žganje, drožnik, brinjevec in dobro silovko. Imam vselej najfinje smodke ter dobro ukusno hranjo vsak dan, sveži fiši, za prigrizek pa vedno finome kranjske klobase.

Nadalje imam na razpolago mnogo lepo urejenih spalnih sob za prenočišče. Pri meni svira vsako soboto godba pri kateri se fantje lahko po domače zasukajo. Pozdravljam vse Slovence in Slovene po celjem Clevelandu in okolici ter se jim priporočam. Anton Seršen 604 E. 152nd St. Collinwood, O. (Mon-Fri-38)

POZOR!

Naznamenjam cenjenim rojakom, da kupite lahko pri meni kako dobre in trpečne čevlje po primerni ceni, posebno pripravne za vaše revne prijatelje in sorodnike v staru domovini. Posiljam vsak par posebej dobre zavit po pismeni pošti Z. J. držav naravnost na dani naslov in ste lahko brez skrbi, da pride posiljatev na določeno mesto. Priporočam se Slovencem v obliki naročila.

POZOR!

Naznamenjam cenjenim rojakom, da kupite lahko pri meni kako dobre in trpečne čevlje po primerni ceni, posebno pripravne za vaše revne prijatelje in sorodnike v staru domovini.

Posiljam vsak par posebej dobre zavit po pismeni pošti Z. J. držav naravnost na dani naslov in ste lahko brez skrbi, da pride posiljatev na določeno mesto. Priporočam se Slovencem v obliki naročila.

FRANK BUTALA,

6410 St. Clair ave.

Dva dobra krojača dobita stalno in dobro delo na 1367 E. 43 cesti. (25)

ZOBJE!

Kadar zgubite en zob, zgubite dva. In ali veste, da kadar zgubite dvoje svojih zobi, da zgubite takoreko celo zobje?

Manjkoči zob v spodnji zobi uniči korist zobi, ki je dotičnemu nasproti v gorej zobi in narobe. In to vam škoduje na zdravju, kajti brez polnih zobi nikakor ne morete popolnoma zdraviti.

Jaz vam lahko preskrbim manjkoči zobe in jih naredim da zgledajo popolnoma naravnini.

Dr. F. J. KENNEDY,
zobozdravnik.

Uradne ure: Od 9. zjut. do 5.30 zveč. Ob pondeljki, četrtek in sobotah tudi zvečer. Vse delo garantirano. Zobje se izvlečajo brez bolečin. (26)

Mi govorimo slovensko.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi Slovenska Delavska Zadržna Zveza dne 26. februarja v prostorih Dane Stanešiča na 15820 Calcutta ave. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Veselica se vrši o pomenu glede delavske organizacije in v delovanju gospodarskega delavskega podjetja.

VSPORED:

1. Pozdrav občinstva, 2. Način izvrstnih govornikov, ki nam bodoje govorili v podniku. 3. Slovenska godba na pihala, ki bo vsakomur prostota. 4. Način mask in sicer od 10. do poi enačte ure imajo prost vstop. Za maske so pripravljena tri krasna darila, za vse razno drugo pa upamo, da ne bo pritožbe. Za okrepila z dobrim ječmenovcem, dobrimi klobasami in kislim zeljem po kranjski segi bo obilo preskrbljeno.

Tudi mladina ne bo pozabljalna. Ujedno so vabljeni vsi collinwoodski Slovenci, kakor tudi rojaki iz okolice, da v obližnjem številu posetijo to maščrado. Ujedno vas vabi Odbor. (24)

VARUJTE SVOJE LASE!

USPEHNO
ZNANSTVENO
ZDRAVLJENJE
POPOLNOMA
BREZPLAČNO
ZA MOŠKE IN
ŽENSKE.

All vam lase predčasno postajajo sivi? All vam izpadajo lasi? All so vam lasi suhi ali mastni? All vas srbi glava ali imate pričaj? Ah ste plešasti, ali postajate plešasti?

Ako trpite od katerih goril vlasenje, potem ne kažete ved, ker vseko odlašanje je nevarno. Plitne zavale načelno ilustrirano knjigo "Resnica o laseh" je vedno načelno.

Brezplačno poskušanje združljiva.

Mi vam hočemo predprijeti o načelih stroških, da zdravilo "CALVACURA" ustavi izpadanje las, odstrani prljaj in srbečnost na glavi in pospešuje rast las. Mi vam pošljemo \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Isrešite spodnji kupon in pošljite ga takoj na: UNION LABORATORY, BOX 554, UNION, N. Y.

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Isrešite spodnji kupon in pošljite ga takoj na: UNION LABORATORY, BOX 554, UNION, N. Y.

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni bonček "Calvacura" štev. 1. (24)

Union Laboratory, Box 554, Union N. Y.

Priloženo pošljam 10c za poštnino in vas prosim, da

DENAR.

Roman

Frančesco spina Emile Zola.
Pretevil L. J. P.

Ni se utihnilo zadnje brnenje zvonca, ko je Jakobi s tulečim glasom zaklical:

"Jaz dam 'Universello...'"

On ni odločil nobene cene, marveč je le čakal na odgovor. Sestdeset denarnih menjalcev je stopilo skupaj naredilo krog okoli kurznih listov, kateri so ležali razmetani po tleh. Obliče v obliče so si stali nasproti, ter se lokavo gledali, kot dvojevalci ob pri etku dvoboja.

"Jaz dam Universello!" je zopet zaklical tufiči glas Jacobija.

"Po kakšnem kurzu?" je vprašal s svojim tankim glasom Mazand.

Tedaj je predlagal Delaroque včerajšni kurz.

"Po kurzu od tritisočdeset vzamem jaz."

Toda neki drugi je ponudil več.

"Po tritisočtrideset vzamem jaz."

Tedaj se je dvignil Mazaud, ter uverjen, da boste Saccard zadovoljen je zaklical:

"Po tritisočtrideset 'kupim jaz."

"Koliko kosov?" je vprašal Jacobi.

"Tristo," je odvrnil.

Oba sta si nekaj v svoje knjižice zabiljila.

Kupčija je bila sklenjena in cena začetnemu kurzu odločena.

Saccard je smehljajoč poslušal.

Ura je pretekla in kurzi so ostali precej enaki. Še vedno je bilo čuti glas Jacobija, ter nedeljice Mazauda. Obabila je bila zapošljena s premijskimi kupčijami. "Jaz dam 'Universelli' pred premijo tritisočtrideset ali petnajst... In jaz, tritisočtrideset ali deset... Koliko?"

Petindvajset!... Od vas!" Bi-

la so najbrž Fajenksova narocila za katera se je Mazaud v tem trenutku pulil. Naenkrat je došel glas:

"Kurz je za pet frankov padel. Pričel je padati, padel je do deset, petnajst frankov in dalje do tritisočpetindvajset.

V tem trenutku je zašepetal Jantrou Saccardu v uho, da baronica Sandorff čaka zunaj v svojem vozlu, ter da vpraša, aka hoče tudi ona prodati.

Saccard je jezno odgovoril: "Naj me pusti v miru! Ako proda, tedaj jo ugonobim."

"Tedaj je zvon udaril tričetrinštirideset, samo še četrinštirideset ure je manj-kale do borznega sklepa.

V tem trenutku je zavalovali lo med kričečo množico, vse se je pričelo sem ter tja porivati in gnjesti. Prišel je od Saccarda težko in v strahu pričakovani trenutek. Flori, kateri je bil vsakih deset minut na brzjavnjem uradu, se je brzo prerival skozi množico z nekim brzjavom v roki.

"Mazaud, Mazaud!" je tedaj zaklical nek glas.

Flori se je ozrl, kot bi se nje ga klíčalo. Jantrou je bil kateri je hotel vedeti vsebino brzjavke. Brzjavka je naznana, da so njih kurzi na Iljonski horbi naraščali.

Došlo je še več brzjavk, in mnogo agentov je dobilo naročila.

Posledice so se takoj pokazale.

Po tritisočtrideset vzamemo "Universello", je ponovil Mazaud.

Delaroque je pet frankov pridjal.

"Po tritisočpetindvajset ku-pim jaz", je zatulil Jacobi.

"Dvesto jih vzamem po tritisočtrideset ali deset... Koliko?"

"Sprejet!"
Sedaj je mogel Mazaud sam zvišati.

"Kupim po tritisoč petnajst."

"Koliko?"

"Petsto... Od vas..."

Hrup je v tem času tako na-rezel, da niso več edem druze-ga razumeli.

Tedaj je zopet zazvonil zvonec, in naenkrat je postalno vse mimo, slišalo se je le še šume-nje kakor ga dela reka katera je poplavila bregove, ter se zo-pet steka v svojo strugo.

Ko je Saccard zapustil dvo-rano je samo zavestno gledal okoli sebe, kot da bi hotel vse pregledati. Rad bi videl Gundermana, tega Gundermana kako ponizno prosi milosti, in kateri je bil sam priča njegovega današnjega triumfa. To je bil zanj veliki dan, dan o katerem se še dolgo pripoveduje, kot o Austerlicu ali Marengu.

Saccardovi prijatelji so hi-teli skupaj. Markiz de Bohain, Sedille, Kolb in Huret so mu stiskali obe roke, Maugendre pa bi ga najraje na obe lici po-ljubil. Najbolj ga je pa oboževal Dejoie, kateri je nalašč pri-drvel iz uredništva, da bi takoj vedel za kurz. Ta je stal spo-šljivo oddaljen, radi ljubezni in občudovanja do solz gan-jen. Jantrou je izginil, ker je gotovo nesel poročilo Baroni-ci Sandorff. Massias in Saban-čani sta veselja žarelja, kot dva generala kateri sta dobila bit-ko.

Dne 3. januarja je popolno-ma nepričakovano padel kurz "Universelli" za petdeset frankov, in sedaj je pričel redno padati. Dne 5. januarja je zo-pet padel za štirideset frankov; bil je sedaj samo še na tritisoč. Tedaj se je začel zopet boj. Naslednji dan se je zopet zvišal, potem pa dva dneva zaporedno zopet padal. Saccard kateri ni mogel sedaj niti spa-ti več, je še vedno upal na ko-nečno zmago. Kot kak vojsko-vodja kateri je natančno pre-pričan o izvrstnosti svojega načrta ter se umika le korak

za korakom, tako je tudi Sac-card trdovratno se upiral. Zrvoval je svoje zadnje moči, zadnje denarne vreče iz društve-nih blagajn, samo da bi maska-karjočim napadalcom zagradil pot.

Dne 10. januarja je zopet do-zivel velik poraz. Outil se je po-poloma osamljenega in je s strahom pričakoval štirinajste-ga dneva, ko bodo premijski obračun. V teh treh dnevih je pa zbral kolikor mogoče dena-rij skupaj, tako da na štirinaj-stega še ni prišlo do poloma, pač pa je dan pozneje, petnajstega dosegel kurz zopet tritisočemštešedeset, bil je to-raj le za par sto frankov manjji kot meseca decembra. Le na zunanje je Saccard kazal, da pričakuje zmage, v resnici pa je pričakoval popolnega pora-za. Klub temu so sedaj njego-vi nasprotniki pravzaprav zma-gali in odnesli difference, v tem ko so mogli do sedaj že cele mesece difference plačevati.

Saccard je vedel, da mora dru-ga polovica januarja prinesi odločitev. Odkar je začel Saccard biti ta obupni boj kateri ga je met-al enkrat v brezno drugič zo-pet dvignil ven, je čutil potrebo, da se je skoro vsaki večer omamil. Jedel ni več doma ker ni mogel biti več sam, zahajal je po kavarnah in ostanek noči je vedno prebil pri kaki ženski.

Dalje prihodnjih.

POZOR ROJAKI!

Naznjam, da sem preselil krojačnico na 6222 St. Clair ave. Toplo se priporočam za obilen obisk in obenem potre-bujem tudi enega pomočnika, ki dobi stalno delo z dobro pla-čjo. Rojakom se priporočam za obilna naročila. Fr. Skjanec, 6222 St. Clair ave. (23)

Dve sobi se oddajo v najem za 1 ali 2 fanta. 1194 E. 53rd St. (22)

GNJUS PRED HRANO.

Kaj je vzrok, da ste zgubili apetit? Mnogokrat se zgoditi, da nam mahoma zgine apetit in da se nam hrana celo studi. Zdi se kot bi narava hotela zmanjšati uživanje hrane, katere ne more prebavit. Oslabljeni or-gani za prebavo ne morejo delovati in se branijo sprejeti hrano. Te kaže, da je treba organe počakati, da opravljajo svoje delo brez truda. Mi želi-mo priporočiti

Trinerjevo Ameriško Grenko Vino.

To veliko zdravilo bo v prvem mestu očistilo prebavljale organe in jih počačalo. Zguba apetita in gnjus pred hrano, bo polagoma zginil in zopet bodete imeli

Zdrav apetit, telesno moč in duševno energijo.

Kakor hitro vam manjka ena izmed teh treh potreb življenja, mo-rate rabiti Trinerjevo ameriško grenko vino in posledica vas bo prijetno iznenadila. Rabite ga tudi pri

NEMIR PO JEDI, ZAPRTJE, KISLA ALI GRENSKA BRUHANJA, MORSKA BOLEZEN, PLINI, KRČI.

Lahko ste prepričani, da vam prinese Trinerjevo ameriško grenko vino zaželeno pomoč.

PO LEKARNAH.

CENA \$1.00

Jos. Triner,
IZDELovalec

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Vsaka družina bi morala imeti vselej dobro sredstvo proti kašlu pri roki. Rabite TRINERJEV "COUGH SEDATIVE", kjer ni nobenih strupenih primesi, ka-kor morfin ali kloroform. Rabite ga pri kašlu, hriпavosti, bronhitis bolečinah v grlu in t. d. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

RAZPRODAJA.

Cenjenemu občinstvu uljudno nazna-njam, da priredim V Ć E T R T E K,
24. FEBRUARIJA '16.

VELIK RAZPRODAJO vsakovrstnih ur, prstanov, verižic, priveskov, zapestnic, fino brušeno steklo, glavnikov, importiranih gramofonov in plošč, diamantov in druge zlatnine in srebr-nine in sicer samo za deset dni. Odperto vsak večer do 10. ure. Toraj ne zamudite te izvanredne prilike, ker lahko kupite za mal denar dobro jamčeno blago. Radi velike zaloge in ker mi primanjkuje prostora budem v tem času prodajal blago pod tovarniško ceno. Predno kje drugie kupite, pridite v moje trgovino in oglejte izložbe v oknu ter primerjajte cene in sicer.

MOSKE ŽEPNE URE.

14 kar. pozlačene,
20 let jamčene.

Elgin Waltham ali Rockfor-kolesevje.

poprej cena \$12.75, sedaj \$7.75

poprej cena \$20.00, sedaj \$14.00

25 let jamčene.

poprej cena \$26.00, sedaj \$19.95

za vedno 33% zlate.

prej cena \$35.00, sedaj \$25.00

14 kar. zlate.

prej cena \$30.00, sedaj \$21.50

prej cena \$50.00, sedaj \$38.00

prej cena \$75.00, sedaj \$60.00

ŽENSKE URE.

14 kar. pozlačene,
20 let jamčene.

prej cena \$15.00, sedaj \$10.00

prej cena \$20.00, sedaj \$14.00

14 kar. zlate.

prej cena \$30.00, sedaj \$20.00

prej cena \$35.00, sedaj \$25.00

PRSTANI MOŠKI IN ŽENSKI

14 kar. zlati diamantni

prej cena \$100.00, sedaj \$75.00

prej cena \$75.00, sedaj \$55.00

prej cena \$50.00, sedaj \$37.50

prej cena \$35.00, sedaj \$25.00

prej cena \$25.00, sedaj \$17.50

prej cena \$15.00, sedaj \$10.00

prej cena \$10.00, sedaj \$7.00

prej cena \$7.00, sedaj \$4.95

prej cena \$5.00, sedaj \$3.25

10 in 14 kar. zlati prstani,

moški in ženski v vsakovrstni-

mi kamni ali gravirane.

cena prej \$15.00, sedaj \$10.00

prej cena \$12.00, sedaj \$8.00

prej cena \$10.00, sedaj \$6.95

prej cena \$6.00, sedaj \$3.95

prej cena \$5.00, sedaj \$2.95

prej cena \$3.00, sedaj \$1.75

prej cena \$2.00, sedaj \$1.25

prej cena \$1.50, sedaj \$0.95

prej cena \$1.00, sedaj \$0.65

10 in 14 kar. zlate in 14 karatne

pozlačene in 20 let jamčene.

poprej cena \$5.00, sedaj \$2.75

poprej cena \$4.00, sedaj \$2.25

poprej cena \$3.00, sedaj \$1.75

poprej cena \$2.00, sedaj \$1.25

poprej cena \$1.00, sedaj \$0.60